

ผลจับสัตว์น้ำจากเครื่องมือประมงพื้นบ้านที่สำคัญ บริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำนาจ สิริเพชร* นพรัตน์ เรืองปฏิกรณ์ และ ยุทธนา ราษฎร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

บทคัดย่อ

ติดตามผลการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการเก็บข้อมูลอัตราการจับและองค์ประกอบสัตว์น้ำของอวนจมกึ่ง อวนจมปูและอวนลอยปลาจากทำเทียบเรือในหมู่บ้านประมง ในช่วงก่อนการจัดสร้างปี 2537-2538 และหลังการจัดสร้างปี 2539-2543 พบว่า อัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดสร้างของอวนจมกึ่งเท่ากับ 5.830 และ 8.103 กิโลกรัมต่อเที่ยว อวนจมปูเท่ากับ 9.375 และ 9.929 กิโลกรัมต่อเที่ยว และอวนลอยปลาเท่ากับ 12.942 และ 20.258 กิโลกรัมต่อเที่ยว ตามลำดับ อัตราการจับสัตว์น้ำภายหลังการจัดสร้างของอวนจมกึ่ง อวนจมปูและอวนลอยปลาเพิ่มขึ้น 1.3 1.0 และ 1.5 เท่า ตามลำดับ

การจัดกลุ่มโครงสร้างประชาคมสัตว์น้ำแต่ละปีตามค่าความคล้ายคลึงของเบรย์-เคอร์ติส ที่ระดับ 80% ส่วนใหญ่แตกต่างกันมาก การจัดกลุ่มของอวนจมกึ่ง อวนจมปูและอวนลอยปลาจัดกลุ่มได้ 5 7 และ 5 กลุ่ม ตามลำดับ หลังการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลอวนจมกึ่งจับได้ปลามากขึ้นคือ ปลาทรายขาว ปลาเห็ดโคน ปลาจวด ปลาแมว ปลาหลังเขียวและปลาโคก อวนจมปูจับปูม้าได้ลดลงแต่จับปูต่ายและปูสามจุดได้มากขึ้น ส่วนอวนลอยปลาจับปลาสิ่กุนบั้งและปลาสิ่กุนชนิด *Alepes kleinii* ได้เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล อวนจมกึ่ง อวนจมปู อวนลอยปลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

*ผู้รับผิดชอบ : ๙๙/๑ ถ.วิเชียรชม ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐ โทร. ๐ ๙๔๓๑ ๒๕๕๕

e-mail : asiripech@yahoo.com

Catch from Dominant Small-scale Fishing Gears around Artificial Reef in Nakhorn Si Thammarat Province

Amnaj Siripecth* Nopparattana Ruangpatikorn and Yuttana Randon

Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

Abstract

The follow up of the artificial reefs (ARs) installed in Nakhon Si Thammarat Province was conducted at the fishing ports by collecting catch per unit effort (CPUE) and species composition data from shrimp trammel nets, crab gill nets and mackerel gill nets before and after the ARs installation during 1994-1995 and 1996-2000, respectively. It was found that the CPUE obtained before and after ARs installation was 5.830 and 8.103 kg/trip for shrimp trammel nets, 9.375 and 9.929 kg/trip for crab gill nets and 12.942 and 20.258 kg/trip for mackerel gill net, respectively. The CPUE obtained after the ARs installation for shrimp trammel nets, crab gill nets and mackerel gill nets increased 1.3, 1.0 and 1.5 times, respectively.

The comparison of community structure each year by using Bray – Curtis similarity at 80% of shrimp trammel nets, crab gill nets and mackerel gill nets were mostly different and were formed into 5, 7 and 5 groups, respectively. Moreover, the result was shown that after the ARs installation more fish species were caught by shrimp trammel nets such as *Scolopsis* spp., Sillaginidae, Sciaenidae, Engraulidae, Clupeidae and *Anodontostoma chacunda*. The CPUE of *Portunus pelagicus* caught by crab gill nets decreased while CPUE of *Podophthalmus vigil* and *Portunus sanguinolentus* increased. Besides, mackerel gill nets caught more *Atule mate* and *Alepes kleinii* after the ARs installation.

Key words : artificial reef, shrimp trammel net, crab gill net, mackerel gill net, Nakhon Si Thammarat Province

*Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000 Tel. 0 7431 2595

e-mail : asiripech@yahoo.com